

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Filipa Dienstbiera a Štěpána Výborného v právní věci žalobce: **V. S.**, zastoupený Mgr. Petrem Šupalem, LL.M., advokátem, sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2024, č. j. OAM-150/BA-BA07-ZA03-2024, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 2. 2025, č. j. 62 Az 28/2024-42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Petru Šupalovi, LL.M., advokátu, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 5 070 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto usnesení neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalovaný dospěl k závěru, že tvrzení žalobce nezakládají důvodné obavy z pronásledování či nebezpečí vážné újmy.

[2] Žalobce je moldavské národnosti, svobodný, bezdětný a jeho posledním bydlištěm v zemi původu bylo město R. v P.. Podněstří žalobce opustil již v roce 2016, při odjezdu neměl žádné problémy, v roce 2017 byl několik měsíců v Polsku, pak se vrátil do vlasti a odjel do Ruska, kde se zdržoval jeden rok. Následně v roce 2019 navštívil poprvé Českou republiku, odkud se vrátil do Moldavska, načež odjel na Ukrajinu, odkud přicestoval v lednu 2021 opět do České republiky. Přijel přímou autobusovou linkou na svůj biometrický pas,

kteřý si obstaral standardním způsobem. Po příjezdu do České republiky si žalobce na doporučení a za pomoci zaměstnavatele obstaral falešný rumunský pas. O mezinárodní ochranu požádal po zadržení policií dne 30. 1. 2024 a umístění do zařízení pro zajištění cizinců, neboť dříve nevěděl, že taková možnost existuje. Žádost odůvodnil tím, že byl v zemi původu svědkem přepadení, které provedla zločinecká skupina. Zločinci si žalobce najali jako taxikáře, policie jej nejprve považovala za spolupachatele, ale po vysvětlení, že pracoval jako řidič taxislužby, byl následně veden jako svědek. Jeden ze zločinců byl osvobozen a v souvislosti s tím začaly žalobcovy problémy, pronásledování, vyhrožování a jedno fyzické napadení. Žalobce se nejprve skrýval na území Podněstří, pak z tohoto území odcestoval pryč. Jednou se obrátil na policii, ta však nic nepodnikla (jedná se o malé město a zločincovi rodiče jsou podnikatelé). Na postup policie si nestěžoval, protože by to nemělo smysl. K opakovaným návratům do země původu stěžovatel upřesnil, že se vracel vždy jen na jeden den a krátkodobě se ubytoval v Podněstří. Proto se problémy s pronásledováním nestihly projevit.

[3] Žalobce se proti rozhodnutí žalovaného bránil žalobou, kterou Krajský soud v Ostravě zamítl rozsudkem označeným v záhlaví. Krajský soud shrnul, že žalobce za hlavní důvod žádosti o mezinárodní ochranu považoval obavu z pomsty zločinecké skupiny. Podle krajského soudu však žalobce nevyužil možnosti k řešení výhrůžek od soukromé osoby v zemi původu. Od incidentu navíc uplynulo osm let, v jejichž průběhu se žalobce opakovaně na krátkou dobu do země původu vracel. Důvod pro udělení azylu nezakládá dle krajského soudu ani aktuální situace v Moldavsku. Krajský soud rovněž nepřisvědčil námitce týkající se žalobcova zdravotního stavu. V této souvislosti poukázal na skutečnost, že žalobce sám uvedl, že netrpí žádným závažným onemocněním, má pouze vysoký krevní tlak, který si pravidelně měří a léčí se.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž namítl, že krajský soud zásadně pochybil a nesprávně vypořádal žalobní námitku týkající se stěžovatelova ohrožení ze strany zločinecké skupiny, zejména z pohledu možnosti vyčerpání prostředků ochrany v zemi původu. Stěžovatel zdůraznil, že krajský soud nesprávně uvedl, že se stěžovatel neobrátil v zemi původu na příslušné orgány. Stěžovatel pomoc policie vyhledal, ta mu však pomoc neposkytla, neboť sama se zločineckou skupinou spolupracovala, sympatizovala s ní či se jí minimálně obávala. Stěžovatel se proto domníval, že by žádost o ochranu u příslušného orgánu jeho situaci nevyřešila. Krajský soud i žalovaný se dle stěžovatele měli zabývat tím, nakolik byla jeho snaha o řešení problémů u místních orgánů dostatečná, co po něm bylo možné požadovat, jakož i úrovní ochrany poskytované obětem trestné činnosti v Moldavsku a Podněstří. V tomto ohledu si měl žalovaný obstarat dostatečné podklady. Stěžovatel rovněž připomněl, že ani prodleva s podáním žádosti o mezinárodní ochranu nevylučuje žadatele z možnosti tuto ochranu požívat. Stěžovatel také nesouhlasil s krajským soudem, který z několika jeho návštěv Moldavska v průběhu osmi let vyvodil, že nebezpečí, které by stěžovateli mělo hrozit v zemi původu, opadlo.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na správní spis, vydané rozhodnutí a vyjádření k žalobě. Dále upozornil na pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 9. 2. 2024, v němž stěžovatel výslovně uvedl, že se na policii obrátil jednou a následně neučinil žádné další kroky, jelikož by to dle jeho názoru nemělo

pokračování

smysl. Dle žalovaného se stěžovatel na státní orgány v dostatečné míře neobrátil. Zároveň neprokázal, že by byl ve vlasti skutečně pronásledován. Žalovaný doplnil, že stěžovatel při výslechu dne 30. 1. 2024 sám uvedl, že do České republiky přijel za zaměstnáním, že si za tím účelem opatřil falešný rumunský cestovní doklad a že mu není známa žádná překážka, která by mu znemožňovala návrat do vlasti. Stěžovatel výslovně uvedl, že se do Moldavska vrátit může, avšak nemá peníze na cestu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. platí, že Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[7] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Kasační stížnost je přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Stěžovatel opřel žádost o mezinárodní ochranu o obavy z jednání soukromých osob ve spojení s pochybnostmi o účelné ochraně poskytované orgány v zemi původu.

[9] Podle judikatury Nejvyššího správního soudu mohou azylově relevantní pronásledování i vážná újma hrozit též od soukromých osob, avšak v zásadě pouze za situace, že se postižená osoba obrátí s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány v zemi původu (není-li zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout), přičemž tyto orgány neučiní přiměřené kroky k zabránění vážné újmy nebo pronásledování (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57, nebo již usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2009, č. j. 5 Azs 44/2009-73, a tam citovaná judikatura). Subjektivní nedůvěra vůči orgánům země původu nepředstavuje důvod pro nevyužití vnitrostátní ochrany, cizinec se však na orgány nemusí obracet v těch případech, kdy informace o zemi původu svědčí o opodstatněnosti takové nedůvěry (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012-23).

[10] Krajský soud v napadeném rozsudku z uvedené judikatury vycházel a dovodil, že stěžovatel k řešení výhrůžek ze strany soukromé osoby v zemi původu dostatečně nevyužil možnosti obrátit se o ochranu na příslušné orgány. Krajský soud nezpochybňoval, že se stěžovatel jednou obrátil na policii. Není tedy pravdivým stěžovatelovo tvrzení, že by krajský soud nesprávně uvedl, že se stěžovatel v zemi původu o pomoc na příslušné orgány vůbec neobrátil. V návaznosti na obsah správního spisu však krajský soud dospěl k závěru, že s ohledem na konkrétní okolnosti stěžovatelova případu nelze považovat za relevantní jedno nespecifikované dostavení se na policii bez jakékoli jeho další snahy situaci řešit. Krajský soud v této souvislosti důvodně poukázal na skutečnost, že incident, o který stěžovatel opíral důvody žádosti, se odehrál před více než osmi lety, přičemž stěžovatel se v mezidobí opakovaně do země původu vracel, byť na krátkou dobu. Krajský soud současně připomněl, že stěžovatel po incidentu hojně cestoval po Evropě (pravděpodobně za prací,

jak plyne z jeho vlastní výpovědi do protokolu), aniž by měl potřebu situaci řešit, což svědčí o tom, že obtíže nepociťoval nijak intenzivně.

[11] Zpochybňuje-li stěžovatel žalovaným shromážděné podklady (zprávy o zemi původu) a jejich aplikaci na daný případ, Nejvyšší správní soud k otázce shromáždění dostatečných podkladů pro rozhodnutí připomíná, že podle ustálené judikatury musejí být informace o zemi původu (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, jakož i (4) transparentní a dohledatelné (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, nebo ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS).

[12] Rovněž při posuzování této otázky krajský soud postupoval v souladu s citovanou judikaturou a dospěl k závěru, že podklady shromážděné žalovaným, které se zaměřují na Moldavsko a konkrétně i na situaci obyvatel Podněstří, požadavky judikatury dostatečně naplňují. V nedávné době navíc Nejvyšší správní soud opakovaně neshledal ekonomickou a bezpečnostní situaci v Moldavsku za natolik problematickou a nepříznivou, aby byla relevantní z hlediska přiznání mezinárodní ochrany (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2024, č. j. 8 Azs 221/2024-33, ze dne 29. 1. 2025, č. j. 3 Azs 178/2024-32, nebo ze dne 13. 3. 2025, č. j. 3 Azs 142/2024-35).

[13] Pro úplnost pak Nejvyšší správní soud nad rámec výše uvedeného doplňuje, že stěžovatel v kasační stížnosti nenapadl závěr podložený spisovou dokumentací, že v případě návratu může bez problémů pobývat na té části území, která je pod moldavskou státní kontrolou.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Vzhledem k tomu, že krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou judikaturou, která poskytuje odpověď na stěžovatelem vznesené námitky, a nepochybil při výkladu hmotného či procesního práva, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. K odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je namíste rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

[16] Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 7. 2024, č. j. 62 Az 28/2024-24, ustanoven zástupcem Mgr. Ladislav Bárta, advokát, který byl následně vyškrtnut ze seznamu advokátů. Mgr. Petr Šupal, LL.M., advokát, je dle potvrzení vydaného Českou advokátní komorou ze dne 19. 11. 2024, č. j. 02.05-000165/24-0007, od 1. 11. 2024 nástupcem Mgr. Ladislava Bárty, a tedy i zástupcem stěžovatele. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Hotové výdaje a odměnu za

pokračování

zastupování ustanoveného advokáta platí v takovém případě stát. Podle § 7 bodu 5 a § 9 odst. 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném od 1. 1. 2025, náleží ustanovenému zástupci stěžovatele odměna za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti včetně jejího doplnění) podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu ve výši 4 620 Kč a podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu náhrada hotových výdajů v paušální částce 450 Kč, celkem tedy 5 070 Kč. Ustanovený zástupce není plátcem DPH. K vyplacení této částky byla stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. května 2025

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu